

Cambridge
Elements
Philosophy of Religion

God and Morality

Anne Jeffrey

خوانشِ کتابِ

« خدا و اخلاق »

اثر: آن جفری

جلسه‌ی اول،

سوم فوریه ۲۰۲۲ میلادی،

چهاردهم بهمن ۱۴۰۰ خورشیدی،

کلاب‌هاوس « حلقه‌ی دیدگاه نو »

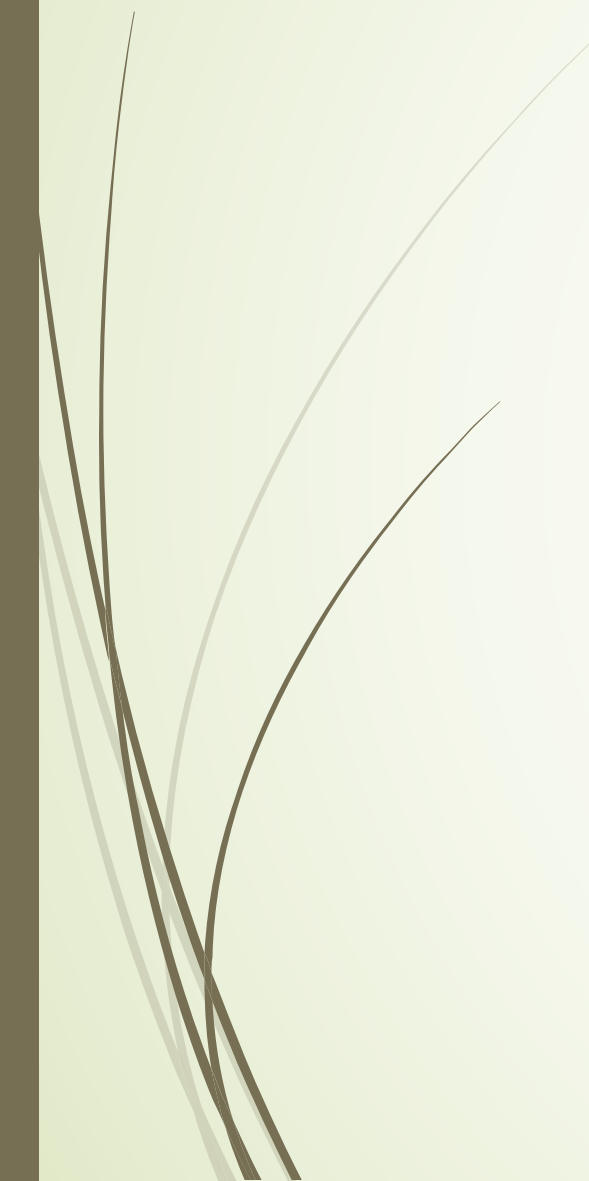
یاسر میردامادی

دورنمای بحث

➤ معرفی مجموعه، نویسنده و کتاب

➤ درونمایه‌ی اصلی کتاب

معرفی (۱)

- این کتاب، جلدی از مجموعه کتاب‌های مختصری است که انتشارات کمبریج زیر عنوان «بن‌مایه‌های فلسفه‌ی دین» منتشر می‌کند.
- سروراستار این مجموعه یوجین ناگاساوا استاد فلسفه‌ی دانشگاه بیرمنگام در انگلیس است.
- هدف از این مجموعه به گفته‌ی سروراستار «به دست دادن درآمدهایی کوتاه و ساختارمند به تمام موضوعات محوری فلسفه‌ی دین است».
- تا به حال (فوریه‌ی ۲۰۲۲)، ۲۹ جلد از این مجموعه منتشر شده است.
- برای آشنایی با حال و هوای این مجموعه عنوان چند جلد دیگر از این مجموعه را ذکر می‌کنم: «خدا، روح و معنای زندگی» تدئوس متز، «مسئله‌ی شر» مایکل تولی، «خدانا باوری و ندانم‌انگاری»، گراهام آپی.
- برای اطلاع بیشتر از این مجموعه، [این لینک](#) را دنبال کنید.

معرفی (۲)

▶ خانم دکتر آن جفری موقع انتشار این کتاب (آوریل ۲۰۱۹) استاد فلسفه‌ی دانشگاه «آلابامای جنوبی» (South Alabama) در امریکا بوده است. او اکنون استاد فلسفه در دانشگاه بیلور (Baylor) امریکا است.

▶ او دکترای فلسفه از دانشگاه جرج تاون (Georgetown) دارد.

▶ جفری در حوزه‌های فلسفه‌ی اخلاق، فلسفه‌ی دین و فلسفه‌ی سیاسی آثار پژوهشی منتشر کرده است.

▶ او فیلسوف خدا‌باور مسیحی است.

▶ کتاب «خدا و اخلاق» در همین مدت کوتاه از انتشارش تحسین برانگیخته است.

▶ بنجامین لیمسکوب، فیلسوف اخلاق، در یادداشت انتقادی خود در مورد این کتاب در مجله‌ی معتبر «ایمان و فلسفه» (Faith and Philosophy) ج ۳۷ شماره ۳ سال ۲۰۲۰، دو بار می‌گوید که کتابی مختصر و مفید مانند این در فلسفه‌ی اخلاق ندیده است.

درون‌مایه‌ی اصلی کتاب (۱)

- ▶ کتاب به سه بخش تقسیم می‌شود: ۱. خدا و هنجارمندی (normativity) ۲. خدا و معرفت اخلاقی، ۳. خدا و انگیزه‌ی اخلاقی.
- ▶ کتاب، به هستی‌شناسی اخلاق، معرفت‌شناسی اخلاق و روان‌شناسی اخلاق می‌پردازد. این سه شاخه همه به فرااخلاق تعلق دارند.
- ▶ کتاب، دو ایده اصلی دارد:
- ▶ ایده‌ی اول این که در مقایسه با نظریه‌های بدیل، خداباوری بنیان اخلاق را بهتر توضیح می‌دهد، معرفت‌شناسی اخلاق را بهتر توضیح می‌دهد و نیز انگیزه‌ی محکم‌تری برای اخلاقی بودن عرضه می‌کند.
- ▶ ایده‌ی دوم این که «خداباوری حداکثری» (thick theism) در مقایسه با «خداباوری حداقلی» (thin theism) بنیان خداباورانه‌ی بهتری برای اخلاق فراهم می‌کند، معرفت‌شناسی اخلاق را بهتر توضیح می‌دهد و نیز انگیزه‌ی محکم‌تری برای اخلاقی بودن عرضه می‌کند.

درون‌مایه‌ی اصلی کتاب (۲)

- نویسنده هیچ‌گاه منظور خودش را از «خدا‌باوری حداقلی» در مقابل «خدا‌باوری حداکثری» توضیح نمی‌دهد و تنها یک بار خدا‌باوری حداقلی را بسیار گذرا و مبهم توضیح می‌دهد و خدا‌باوری حداکثری را نیز هیچ‌گاه تعریف نمی‌کند.
- برداشت من از پیاده‌سازی این مفهوم در کتاب این است که منظور او از خدا‌باوری حداقلی نقطه‌ی مشترک خدای ادیان ابراهیمی است، بدون فرض صفات اضافی برای خدا. قادر مطلق، عالم مطلق، خیرخواه محض و غیره.
- منظور او از خدا‌باوری حداکثری صفات اضافه‌ای است که خدا می‌تواند علاوه بر آن صفات مشترک در ادیان ابراهیمی داشته باشد، صفاتی مانند پاداش‌دهنده‌ی آدمیان در روز جزا و این که خدا خودش را آشکار می‌کند و با انسان وارد رابطه‌ی دوستانه می‌شود و بنیان اخلاق واقع می‌شود.
- خدا‌باوری حداقلی فلسفی‌تر است و خدا‌باوری حداکثری دینی‌تر.